

**Bryssel den 24 april 2025
(OR. en)**

8247/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0098(NLE)**

**AELE 34
MI 243
FL 16
ISL 16
N 18
EMPL 146
SOC 231**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	24 april 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 182 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna (Budgetpost 07 20 03 01 – Social trygghet)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 182 final.

Bilaga: COM(2025) 182 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.4.2025
COM(2025) 182 final

2025/0098 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna

(Budgetpost 07 20 03 01 – Social trygghet)

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén i samband med det planerade antagandet av gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. EES-avtalet

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*) säkerställer lika rättigheter och skyldigheter på den inre marknaden för medborgare och ekonomiska aktörer i EES. Enligt EES-avtalet ska EU-lagstiftningen om de fyra friheterna införlivas i alla 30 berörda stater, dvs. EU:s medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein. Avtalet omfattar även samarbete på andra viktiga områden såsom forskning och utveckling, utbildning, sociala frågor, miljöfrågor, konsumentskydd, turism och kultur, vilka gemensamt benämns ”angränsande och övergripande politikområden”. EES-avtalet trädde i kraft den 1 januari 1994. Europeiska unionen och dess medlemsstater är parter i EES-avtalet.

2.2. Gemensamma EES-kommittén

Gemensamma EES-kommittén ansvarar för förvaltningen av EES-avtalet. Kommittén är ett forum som gör det möjligt att utbyta åsikter om frågor som rör EES-avtalets funktion. Besluten fattas i samförstånd och är bindande för parterna. På EU-sidan är det Europeiska kommissionens generalsekretariat som ansvarar för samordning av EES-frågor.

2.3. Gemensamma EES-kommitténs planerade akt

Gemensamma EES-kommittén förväntas anta gemensamma EES-kommitténs beslut (*den planerade akten*) om ändring av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna.

Syftet med den planerade akten att säkerställa ett fortsatt samarbete mellan de avtalsslutande parterna i EES-avtalet i fråga om unionsåtgärder som finansieras via Europeiska unionens allmänna budget och som avser den fria rörligheten för arbetstagare, samordningen av de sociala trygghetssystemen och åtgärder till förmån för migrerande arbetstagare, inklusive från tredjeländer.

I överensstämmelse med EU:s budgetpolitik kan deltagande i en EU-verksamhet ske först efter det att motsvarande ekonomiska bidrag har betalats. Betalningen kan emellertid göras när detta utkast till rådets beslut har antagits och EU:s betalningsbegäran som fastställs av Europeiska kommissionen har överlämnats till Eftastaterna i EES.

För att överbrygga perioden mellan den 1 januari 2025 och mottagandet av respektive betalning ska utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén även tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2025. Den retroaktiva verkan påverkar inte berörda personers rättigheter och skyldigheter och är förenlig med principen om berättigade förväntningar.

Den planerade akten kommer att vara bindande för parterna i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Kommissionen överlämnar det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén till rådet för antagande som unionens ståndpunkt. Efter antagandet bör ståndpunkten läggas fram för gemensamma EES-kommittén så snart som möjligt.

Innehållet i och karaktären på det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén går utöver vad som kan anses vara rent tekniska anpassningar i den mening som avses i artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94. Unionens ståndpunkt bör därför fastställas av rådet.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet akter med rättslig verkan omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”¹.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Gemensamma EES-kommittén är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen EES-avtalet. Den akt som ska antas av gemensamma EES-kommittén utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram. Därför är den formella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94 är främst beroende av den materiella rättsliga grunden för den EU-rättsakt som ska införlivas med EES-avtalet.

Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

¹ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den planerade akten har syften och beståndsdelar inom området fri rörlighet för arbetstagare och samordning av de sociala trygghetssystemen. Den materiella rättsliga grunden ska därför vara artiklarna 46 och 48 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artiklarna 46 och 48 jämförda med artikel 218.9 i EUF-fördraget och artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94 om formerna för genomförandet av EES-avtalet.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom gemensamma EES-kommitténs akt kommer att ändra protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna, är det lämpligt att den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna

(Budgetpost 07 20 03 01 – Social trygghet)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 46 och 48 jämförda med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet², särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet³ (*EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.
- (2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna.
- (3) De avtalsslutande parterna i EES-avtalet bör fortsätta med samarbetet i fråga om fri rörlighet för arbetstagare, samordning av de sociala trygghetssystemen och åtgärder till förmån för migrerande arbetstagare, inklusive från tredjeländer.
- (4) Protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna bör därför ändras i enlighet med detta.
- (5) Unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén bör därför grunda sig på det åtföljande utkastet till beslut.

² EGT L 305, 30.11.1994, s. 6.

³ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av protokoll 31 till EES-avtalet, om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna, ska grunda sig på det utkast till beslut av gemensamma EES-kommittén som åtföljer det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*